

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра педіатрії № 1 із неонатологією
Кафедра ендокринології з дитячими інфекційними хворобами

СИЛАБУС

Педіатрія з неонатологією та дитячими інфекційними хворобами
(назва навчальної дисципліни)

Обов'язкова дисципліна
(дисципліна обов'язкова/вибіркова)

рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	222 «Медицина»
кваліфікація освітня	магістр медицини
кваліфікація професійна	лікар
форма навчання	денна
курс та семестр вивчення навчальної дисципліни	5 курс, 9-10 семестр

Полтава – 2024 рік

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Модуль 1-2

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Похилько Валерій Іванович д.мед.н., професор Цвіренко Світлана Миколаївна к.мед.н, доцент Фастовець Марина Миколаївна к.мед.н, доцент Гасюк Наталія Іванівна к.мед.н, доцент Соловійова Галина Олексіївна к.мед.н., доцент Чернявська Юлія Ігорівна к.мед.н., доцент
Профайл викладача (викладачів)	https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	(0532) 68-74-28
E-mail:	pediatric1@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/

Модуль 3

Прізвище, ім'я, по батькові викладачів, науковий ступінь, учене звання	Ільченко Валентина Іванівна, к.мед.н., доц. Пікуль Катерина Вікторівна, к.мед.н., доц. Прилуцький Костянтин Юрійович, к.мед.н., ас. Горіздра Людмила Михайлівна, ас. Дуднікова Антоніна Миколаївна, ас.
Профайл викладачів	https://www.pdmu.edu.ua/fakultets/med/kafedry/endokrinology
Контактний телефон	Ільченко Валентина Іванівна 0662544335 Пікуль Катерина Вікторівна 0992697785 Прилуцький Костянтин Юрійович 0932483841 Горіздра Людмила Михайлівна 0982856721 Дуднікова Антоніна Миколаївна 0500739718
E-mail:	val.ilch@ukr.net
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://www.pdmu.edu.ua/fakultets/med/kafedry/endokrinology

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів/ годин - 5/150, із них:

Лекції (год.) – 10

Практичні заняття (год.) - 70

Самостійна робота (год). – 70

Модуль 1. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей

Кількість кредитів/ годин - 1,5/44, із них:

Лекції (год.) - 4

Практичні заняття (год.) – 20

Самостійна робота (год). – 20

Модуль 2. Неонатологія

Кількість кредитів/ годин - 2,0/60, із них:

Лекції (год.) - 6

Практичні заняття (год.) - 30

Самостійна робота (год). – 24

Вид контролю: підсумковий модульний контроль, семестрова підсумкова атестація

Модуль 3. Дитячі інфекційні хвороби

Кількість кредитів/ годин - 1,5/45, із них:

Лекції (год.) - 0

Практичні заняття(год.) - 20

Самостійна робота (год). - 25

Вид контролю: підсумковий модульний контроль.

Політика навчальної дисципліни

Опанування дисципліною «Педіатрія з неонатологією та дитячими інфекційними хворобами» (Модуль 1. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей, Модуль 2. Неонатологія Модуль 3. Дитячі інфекційні хвороби) є важливим для майбутньої професійної лікарської практики, оскільки дозволяє визначати етіологічні фактори та патогенетичні механізми соматичних захворювань дитячого віку (патологія системи крові та ендокринної системи), патології новонароджених дітей різного гестаційного віку інфекційної та неінфекційної природи; класифікувати та аналізувати типову клінічну

картину, складати план обстеження та аналізувати дані додаткових обстежень при типовому перебізі захворювань, демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики захворювань, ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах, проводити диференціальну діагностику та ставити попередній діагноз при типовому перебігу хвороб, здійснювати оцінку прогнозу захворювання, демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Студенти зобов'язані відвідувати всі аудиторні заняття (лекції та практичні заняття). Неприпустимими є запізнення. Обов'язковою є наявність медичного одягу (медичний халат, шапочка, змінне взуття), засобів індивідуального захисту та персонального стетоскопа. Правила поведінки на заняттях: активна участь студента, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів на час заняття.

При організації освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті (ПДМУ) викладачі та студенти діють відповідно до:

- «Положення про організацію освітнього процесу в ПДМУ»;
- «Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників ПДМУ»;
- «Правил внутрішнього розпорядку для студентів ПДМУ»;
- «Положення про організацію самостійної роботи студентів в ПДМУ»;
- «Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти ПДМУ» та ін. З цими документами можна ознайомитися за посиланням,

<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departament-npr/normativni-dokumenty>

Опис навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія з неонатологією та дитячими інфекційними хворобами» є продовження вивчення основних захворювань у дітей, а саме, патології системи крові, ендокринної системи та дитячих інфекційних хвороб за принципом диференційно-діагностичного принципу.

Окремий модуль передбачає вивчення патології новонароджених немовлят. Майбутній лікар повинен вміти оцінити загальний стан новонародженого, неврологічний статус, диференціювати транзиторні (фізіологічні стани) від патологічних процесів та захворювань. Знати принципи виходжування, вигодовування та лікування новонароджених різного гестаційного віку. Особлива увага приділяється аналізу завдань з бази даних ліцензійного іспиту «Крок 2. Загальна лікарська підготовка».

Дитячі інфекційні хвороби – це розлади здоров'я дітей, які спричиняють збудники – віруси, бактерії, найпростіші, паразитичні гриби, гельмінти; продукти їх життєдіяльності, патогенні білки – пріони; здатні передаватись від заражених організмів здоровим та схильні до масового поширення.

Предметом вивчення модуля 3 «Дитячі інфекційні хвороби» є вивчення етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, діагностики, лікування та профілактики найбільш розповсюджених дитячих інфекційних хвороб

Вивчення дисципліни базується сучасних принципах доказової медицини і стандартах, прийнятих в міжнародній клінічній практиці.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Модуль 1 ґрунтується на попередньому вивченні студентами анатомії людини; гістології, ембріології та цитології, медичної біології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, медичної фізики, мікробіології, вірусології та імунології, фармакології й інтегрується з цими дисциплінами, а також на вивченні студентами пропедевтичних та клінічних дисциплін медичного профілю: пропедевтики педіатрії, пропедевтики внутрішньої медицини, внутрішньої медицини, в тому числі ендокринології та медичної генетики та інтегрується з цими дисциплінами.

Модуль 2 – ґрунтується на попередньому вивченні студентами анатомії людини; гістології, ембріології та цитології, медичної біології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, медичної фізики, мікробіології, вірусології та імунології й інтегрується з цими дисциплінами, а також на вивченні студентами пропедевтики педіатрії, акушерства та гінекології та інтегрується з цими дисциплінами.

Модуль 3 - ґрунтується на вивченні студентами анатомії, гістології, фізіології, мікробіології, пропедевтики педіатрії, неврології й інтегрується з цими дисциплінами.

Знання, які отримані при вивченні модулів будуть використані в подальшій професійній діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

- метою вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія з неонатологією та дитячими інфекційними хворобами» (Модуль 1. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей, Модуль 2. Неонатологія, Модуль 3. Дитячі інфекційні хвороби) є підготовка лікарів з розділів дитячих хвороб згідно з

професійними вимогами до випускників медичних вузів (захворювання кровотворної, ендокринної систем, захворювання новонароджених дітей, дитячих інфекційних хвороб).

- основними завданнями вивчення дисципліни «Педіатрія з неонатологією та дитячими інфекційними хворобами» (Модуль 1. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей, Модуль 2. Неонатологія, Модуль 3. Дитячі інфекційні хвороби) є здобуття знань про захворювання кровотворної, ендокринної систем, захворювання новонароджених дітей, дитячих інфекційних хвороб.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

Компетентності згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна «Педіатрія з неонатологією та дитячими інфекційними хворобами» (Модуль 1. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей, Модуль 2. Неонатологія, Модуль 3. Дитячі інфекційні хвороби). Згідно з вимогами Стандарту модулі забезпечують набуття студентами компетентностей:

- **інтегральна компетентність:** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- **загальні компетентності (ЗК):**

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою. Здатність використовувати міжнародні греко-латинські терміни, скорочення і кліше у фаховому усному й писемному мовленні.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК10. Прагнення до збереження довкілля.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Навички опитування пацієнта.

СК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

СК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

СК4. Здатність до визначення необхідного режиму при лікуванні захворювань

СК5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.

СК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.

СК7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

СК8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.

СК9. Навички надання екстреної медичної допомоги

СК11. Навички виконання медичних маніпуляцій.

СК13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

СК14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.

СК15. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.

СК17. Здатність до ведення медичної документації.

СК19. Здатність до оцінювання впливу довкілля, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна «Педіатрія з неонатологією та дитячими інфекційними хворобами»

ПРН1. Знати будову та функції окремих органів й систем і організму людини в цілому в нормі, при розвитку патологічних процесів, захворювань; вміти використовувати набуті знання в подальшому навчанні та у практичній діяльності лікаря.

ПРН2. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез життя в умовах закладу охорони здоров'я та/або вдома у хворого, за стандартною схемою опитування.

ПРН3. Призначати й аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні). Оцінювати інформацію з метою проведення

диференційної діагностики захворювань, використовуючи знання про людину, її органи й системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.

ПРН4. Встановлювати попередній і клінічний діагноз захворювання на підставі провідних клінічних симптомів або синдромів шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного і інструментального обстеження хворого, висновки диференціальної діагностики, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН5. Визначати необхідний режим навчання та відпочинку при лікуванні захворювання в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. в польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН6. Призначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання, в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. в польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН7. Визначати характер лікування захворювання (консервативне, оперативне) та його принципи в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи й системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН8. Проводити діагностику невідкладних станів та встановлювати діагноз (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, в закладі охорони здоров'я), у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, у польових умовах, в умовах нестачі інформації й обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН9. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі встановленого діагнозу (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

ПРН10. Надавати екстрену медичну допомогу за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.

ПРН14. Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, у тому числі й заходів первинної профілактики в умовах закладу охорони здоров'я та за його межами, на підставі даних про стан здоров'я населення, що обслуговується, про наявність впливу на нього довкілля, детермінант здоров'я, використовуючи існуючі методи, у межах первинної медико-санітарної допомоги населенню. Організовувати проведення серед закріпленого контингенту населення заходів вторинної та третинної профілактики, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я людини (скринінг, профілактичний медичний огляд, звернення за медичною допомогою).

ПРН15. Планувати та проводити профілактичні й протиепідемічні заходи для запобігання розповсюдження інфекційних хвороб в умовах закладу охорони здоров'я на підставі результатів епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб, епідеміологічного аналізу, використовуючи існуючі профілактичні та протиепідемічні методи. Виявляти в умовах закладу охорони здоров'я, використовуючи статистичні й лабораторні методи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику та здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення. Діагностувати на ранніх стадіях інфекційні захворювання, проводити первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби.

ПРН24. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН25. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами й обов'язками, постійно підвищувати професійний і культурний рівні.

ПРН26. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН27. Забезпечувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклуються) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

1. Етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених соматичних захворювань системи крові та ендокринної системи) у дітей, хвороб новонароджених.
2. Класифікацію та типову клінічну картину найбільш поширених соматичних захворювань (системи крові та ендокринної системи) у дітей, хвороб новонароджених.
3. Особливості соматичних та інфекційних захворювань у новонароджених дітей.
4. Принципи діагностики захворювань системи крові та ендокринної системи у дітей.
5. Принципи диференціальної діагностики при типовому перебізі хвороб новонароджених та найбільш поширених дитячих неінфекційних хвороб.
6. Принципи лікування найбільш поширених соматичних захворювань (системи крові та ендокринної системи) у дітей, хвороб новонароджених.
7. Основні закономірності перебігу дитячих інфекційних хвороб у дітей різних вікових груп.
8. Клінічну картину типових дитячих інфекційних хвороб.
9. Принципи діагностики, лікування та профілактики найбільш розповсюджених дитячих інфекційних хвороб.

вміти:

1. Провести клінічне обстеження (анамнез хвороби, огляд, пальпація, перкусія, аускультация) дітей з захворюваннями кровотворної системи.
2. Вміти оцінити загальний аналіз крові у дітей різного віку в нормі та патології.
3. Оцінити показники обміну заліза в нормі та патології.
4. Оцінити показники гемостазу у дітей.
5. Провести клінічне обстеження ендокринного хворого з оцінкою фізичного та статевого розвитку дитини, визначенням надлишку маси тіла, синдрому затримки та прискорення росту за сигнальними відхиленнями та вентильними таблицями.
6. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених соматичних та неінфекційних захворювань дитячого віку, хвороб новонароджених.
7. Визначити кістковий вік дитини.
8. Провести експрес-діагностику цукрового діабету у дітей.
9. Призначити і провести терапію хворому на цукровий діабет.
10. Пальпувати щитовидну залозу.
11. Призначити та здійснити невідкладну терапію при ендокринній патології (коми при цукровому діабеті, тиреотоксичній та адисонічній кризі).
12. Дати оцінку результатам дослідження функції щитовидної залози та рентгенологічним даним при ендокринній патології.
13. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.
14. Проводити опитування та фізикальне обстеження пацієнтів з основними дитячими інфекційними хворобами.
15. Обґрунтувати застосування основних інвазивних та неінвазивних діагностичних методів, що застосовуються при дитячих інфекційних хворобах, визначати показання та протипоказання для їх проведення, можливі ускладнення.
16. Скласти план обстеження хворих із основними дитячими інфекційними хворобами.
17. Проводити диференціальний діагноз, обґрунтувати та формулювати діагноз при основних дитячих інфекційних хворобах.
18. Призначати лікування, визначати прогноз, проводити первинну та вторинну профілактику при основних дитячих інфекційних хворобах.
19. Діагностувати та надавати допомогу при невідкладних станах в дитячих інфекційних хворобах.
20. Демонструвати навички володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ п/п	Назва теми	К-ть год
Модуль 1. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей		
1	Анемії у дітей 1. Визначення поняття анемії.	2

	2. Класифікація анемії. 3. Етіологічні фактори і механізми розвитку дефіцитних, гемолітичних та гіпо-і апластичних анемії. 4. Основні клінічні прояви дефіцитних, гемолітичних та гіпо-і апластичних анемії. 5. Клініко-лабораторні критерії анемії. 6. Диференціальний діагноз анемії. 7. Лікування та профілактика залізо-, білково-, вітамінодефіцитних анемії у дітей. 8. Лікування гемолітичних анемії у дітей. 9. Принципи лікування апластичних анемії.	
2	Цукровий діабет (ЦД) у дітей. Захворювання щитовидної залози у дітей. 1. Анатомо-фізіологічні особливості підшлункової залози та щитовидної залози у дітей; 2. Функціонування підшлункової залози, дію інсулярних та контрінсулярних гормонів; 3. Поняття відносної або абсолютної недостатності інсуліну, ЦД I і II типу; 4. Етіопатогенетичні аспекти розвитку ЦД; 5. Клінічні прояви ЦД у дітей; 6. Принципи діагностики ЦД; 7. Скринінгові тести гіперглікемії та кетоацидозу; 8. Диференціальний діагноз різних типів коматозних станів у дітей з ЦД; 9. Лікування дітей з ЦД (принципи дієто- та інсулінотерапії); 10. Біологічна роль гормонів щитовидної залози. 11. Поняття про гіпотиреоз (вроджений та набутий). 12. Клінічні прояви захворювань щитовидної залози у дітей різних вікових періодів. 13. Діагностика патології щитовидної залози. 14. Лікування дітей з патологією щитовидної залози.	2
Модуль 2. Неонатологія.		
1	Особливості адаптації недоношених новонароджених. Організація виходжування та годування недоношених дітей 1. Анатомо-фізіологічні особливості недоношених новонароджених. 2. Етіологічні фактори недоношеності у новонароджених. 3. Класифікація та типова клінічна картина ступенів морфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених дітей. 4. Особливості адаптації та синдрому дизадаптації недоношених новонароджених дітей. 5. Диференціальна діагностика гіпербілірубінемії у недоношених. 6. Причини, діагностика, лікування, профілактика ЗВУР. 7. Принципи виходжування недоношених дітей в пологовому будинку та на другому етапі виходжування. 8. Особливості вигодовування недоношених дітей.	2
2	Асфіксія новонароджених. Первинна реанімація. 1. Поняття про гостру та хронічну внутрішньоутробну гіпоксію плода і асфіксію новонародженого. 2. Етіологія гострої та хронічної гіпоксії плода і новонародженого. 3. Питання патогенезу вище вказаних станів. 4. Клінічні прояви гострої гіпоксії у залежності від ступеня важкості. 5. Алгоритм реанімації новонародженого в стані асфіксії у пологовому залі. 6. Постреанімаційна допомога новонародженим.	2
3	Інфекції новонароджених. Сепсис. 1. Етіологічна структура гнійно-септичних захворювань у новонароджених; 2. Основні клінічні форми уражень шкіри інфекційного генезу; 3. Фактори ризику гнійно-септичних захворювань у новонароджених; 4. Особливості перебігу, діагностики, лікування та профілактики нозокоміальних інфекцій у новонароджених дітей; 5. Етіологію і патогенез неонатального сепсису; 6. Основні клінічні форми сепсису; 7. Методи діагностики і диференціальної діагностики сепсису; 8. Принципи раціонального лікування локалізованих форм гнійно-септичних захворювань у новонароджених; 9. Лікування сепсису у новонароджених	2

Разом	10
-------	----

Модуль 3. Дитячі інфекційні хвороби. Теми лекцій не передбачено.

Тематичний план семінарських занять

Робочою навчальною програмою не передбачено

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	К-ть год
Модуль 1. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей		
Змістовий модуль 1. Хвороби системи крові у дітей		
1.	Тема 1. Залізо-, білково- та вітамінодефіцитні анемії у дітей. - Визначення поняття анемії. - Біологічна роль обміну заліза в організмі. - Класифікація дефіцитних анемії. - Етіологічні фактори і механізми розвитку дефіцитних анемії. - Основні клінічні прояви залізо-, білково- та вітамінодефіцитних анемії. - Клініко-лабораторні критерії дефіцитних анемії. - Диференціальний діагноз ЗДА з іншими гіпохромними анеміями. - Лікування та профілактика залізо-, білково-, вітамінодефіцитних анемії у дітей. - Етіологія, патогенез, діагностика хронічної постгеморагічної анемії у дітей. - Невідкладна допомога при кровотечах. - Принципи диспансерного спостереження за дітьми з дефіцитними анеміями	2
2.	Тема 2. Гемолітичні анемії у дітей. - Визначення поняття гемолітичних анемії. - Механізми гемолізу в нормі і при патології. - Класифікація гемолітичних анемії. - Етіологічні фактори і механізми розвитку гемолітичних анемії. - Основні клінічні прояви гемолітичних анемії. - Анемія Мінковського –Шофара, тип успадкування, основні клінічні прояви, принципи лікування. - Клініко-лабораторні критерії гемолітичних анемії. - Диференціальний діагноз гемолітичних анемії з іншими гіпохромними анеміями. - Лікування та профілактика гемолітичних анемії у дітей. - Принципи диспансерного спостереження за дітьми з гемолітичними анеміями.	2
3.	Тема 3. Гіпо- і апластичні анемії у дітей. - Етіопатогенетичні форми апластичних анемії. - Класифікація гіпо-і апластичних анемії. - Основні симптоми апластичних анемії. - Охарактеризуйте анемічний синдром. - Зміни в загальному аналізі крові та при біохімічному дослідженні крові у хворих на апластичну анемію. - Еволюція клінічних та лабораторних змін при прогресуванні апластичної анемії. - Диференціальна діагностика апластичних анемії. - Анемія Фанконі. Тип успадкування, клінічні прояви. Принципи діагностики і лікування. - Анемія Блекфана-Даймонда Тип успадкування, клінічні прояви. Принципи діагностики і лікування. - Анемія Естрена-Дамешка. Тип успадкування, клінічні прояви. Принципи діагностики і лікування. - Принципи лікування апластичних анемії. - Диференційна діагностику апластичної анемії з гострим лейкозом, вітамін В₁₂ – дефіцитною анемією, мієлодиспластичним синдромом.	2

4.	Тема 4. Гемобластози у дітей. 1. Поняття гемобластозів. Міжнародна класифікація лейкозів, її зв'язок зі схемою кровотворення. 3. Сучасний погляд на причини виникнення лейкозів у дітей. Підтвердження пухлинної природи лейкозів. 4. Гострий лімфобластний лейкоз (ГЛЛ): основні клінічні синдроми при ГЛЛ, критерії лабораторної діагностики ГЛЛ. 5. Сучасні програми лікування ГЛЛ. 6. Критерії ремісії (клінічні і лабораторні) ГЛЛ. 7. Цитостатики. Класифікація медикаментів, що використовуються як цитостатики. Ускладнення цитостатичної терапії. 8. Поняття лімфогранулематозу (ЛГМ), етіологія ЛГМ, класифікація ЛГМ. 9. Клінічні прояви ЛГМ, основні ознаки інтоксикації при ЛГМ, характеристика уражених лімфатичних вузлів при ЛГМ. 10. Диф. діагноз ЛГМ з доброякісними лімфаденопатіями. 11. Принципи лікування ЛГМ.	2
5.	Тема 5. Геморагічні захворювання у дітей. 1. Поняття геморагічних захворювань. 2. Біологічна роль тромбоцитів, судинної стінки, факторів згортання у системі гемостазу. 3. Основні клінічні прояви геморагічних захворювань. 4. Групи геморагічних захворювань залежно від механізмів порушень гемостазу. 5. Ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура: етіологічні фактори, патогенез, клініко-лабораторні критерії, диференціальний діагноз, лікування. 6. Геморагічний васкуліт: етіологія, патогенез, клінічні особливості залежно від клінічної форми, лабораторні дані, особливості терапії геморагічного васкуліту, залежно від провідного синдрому. 7. Гемофілія: види гемофілії, етіологія, клінічні прояви, діагностичні критерії, організація надання медичної допомоги хворим на гемофілію. Антигемофільні препарати, їх дозування та схеми використання. 8. Невідкладна допомога при геморагічному синдромі у дітей.	2
Змістовий модуль 2. Хвороби ендокринної системи у дітей		
6.	Тема 6. Цукровий діабет у дітей. 1. Поняття відносної або абсолютної недостатності інсуліну. 2. Визначення ЦД I і II типів. 3. Етіо-патогенетичні аспекти розвитку ЦД у дітей. 4. Поняття глікемічного контролю при ЦД у дітей. 5. Клінічні прояви ЦД у дітей різних вікових груп. 6. Лабораторна діагностика ЦД. 7. Диференціальний діагноз різних типів коматозних станів у дітей з ЦД. 8. Лікування дітей з ЦД (дієто- та інсулінотерапія). 9. Надання невідкладної допомоги дітям з різними видами коматозних станів при ЦД. 10. Поняття хронічних ускладнень ЦД та інсулінотерапії. 11. Профілактика гострих та хронічних ускладнень ЦД у дітей.	2
7.	Тема 7. Захворювання щитовидної залози у дітей. 1. Гормональне функціонування ЩЗ у дітей; роль ТТГ, Т3, Т4. Роль йоду у функціонуванні ЩЗ. Поняття еутиреозу, гіпотиреозу, гіпертиреозу. 2. Визначення дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, аутоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу у дітей. 3. Етіо-патогенетичні аспекти розвитку захворювань ЩЗ у дітей. 4. Клінічні прояви токсичного зобу, аутоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу у дітей. 5. Вроджений гіпотиреоз: клінічні прояви у дітей різного віку, діагностична скринінгова програма, принципи лікування 6. Діагностика захворювань ЩЗ у дітей. 7. Диференціальний діагноз функціональних станів ЩЗ у дітей. 8. Лікування дітей з захворюваннями ЩЗ. 9. Невідкладна допомога при тиреотоксичній кризі у дітей.	2
8.	Тема 8. Патологія наднирників у дітей. 1. Класифікація недостатності наднирникових залоз. 2. Основні причини надниркової недостатності.	2

	3. Основні симптоми недостатності наднирників. 4. Характеристика, схема лікування хвороби Іценко-Кушинга. 5. Клінічні та лабораторні зміни при гострій наднирниковій недостатності. 6. Диференціальна діагностика гострої і хронічної надниркової недостатності. 7. Основні причини адрено-генітального синдрому. 8. Клініко-лабораторна характеристика вродженої надниркової недостатності. 9. Основні етіопатогенетичні види хронічної недостатності наднирників. 10. Поняття про різні форми адрено-генітального синдрому. 11. Клініка сільютратної, гіпертонічної та вірильної форми адрено-генітального синдрому. 12. Хвороба Аддісона: причини, клкнка, лабораторна діагностика, лікування. 13. Основні підходи до лікування різних форм недостатності наднирників.	
9.	Тема 9. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей. 1. Гормональне функціонування ГГС та статевих залоз у дітей. 2. Поняття патології ГГС та статевих залоз у дітей. 3. Етіо-патогенетичні аспекти різних форм патології росту, статевих залоз, ожиріння у дітей. 4. Клінічні прояви патології росту (екзогенно-конституціональної, гіпофізарної, соматогенної), ожиріння (екзогенно-конституціонального, гіпоталамічного), пубертатного диспітуїтаризму, патології статевих залоз (природжені порушення статевого диференціювання, порушення статевого розвитку у хлопчиків і дівчаток). 5. Принципи діагностики патології ГГС та статевих залоз у дітей. 6. Диференціальний діагноз різних різних форм патології росту, статевих залоз, ожиріння у дітей. 7. Лікування дітей з патологією ГГС та статевих залоз. 8. Догляд за дітьми з патологією ГГС та статевих залоз у дітей.	2
10.	Підсумковий модульний контроль. *	2
Модуль 2. Неонатологія.		
Змістовий модуль 3. Недоношені діти.		
11.	Тема 1 Передчасно народжені діти. Принципи виходжування. Курація новонароджених дітей для написання навчальної історії хвороби. * 1. Поняття недоношеності. 2. Етіологічні фактори недоношеності. 3. Анатомо-фізіологічні особливості. 4. Ступені морфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених дітей. 5. Особливості адаптації недоношених новонароджених та синдрому дизадаптації. 6. Принципи виходжування недоношених дітей в пологовому будинку та на другому етапі виходжування. 7. Особливості вигодовування недоношених дітей. 8. Курація новонароджених дітей для написання навчальної історії хвороби.	4
Змістовий модуль 4. Найбільш поширені неінфекційні хвороби новонароджених.		
12.	Тема 2. Асфіксія новонародженого. Пологова травма. Первинна реанімація новонароджених. 1. Визначення, етіологічні фактори перинатальної асфіксії. 2. Сучасні уявлення про патогенез асфіксії. Компенсаторні механізми організму плода у відповідь на гіпоксію. 3. Клінічні та лабораторні критерії діагнозу «асфіксії новонародженого». 3. Критерії ступеню важкості асфіксії в залежності від оцінки за шкалою Апгар, показників рН та ознак дисфункції органів та систем. 4. Алгоритм надання невідкладної допомоги дитині у стані асфіксії при народженні в залежності від наявності або відсутності ознак меконіальної аспірації (чисті та меконіальні навколоплідні води). 5. Медикаменти, які використовуються при проведенні первинної реанімації (препарати, дози). 6. Принципи післяреанімаційного лікування новонароджених. 7. Клінічна симптоматика важкого гіпоксично-ішемічного ураження ЦНС і внутрішніх органів. 8. Визначення терміну «пологова травма» та чинники її розвитку. 9. Пологові травми м'яких тканин. Адипонекроз. Пошкодження грудинно-ключично-соскоподібного м'язу. 10. Поняття «кефалогематома». Диференціальний діагноз пологової пухлини та	4

	кефалогематоми. Лікувальна тактика при кефалогематомі. 11. Пологова травма спинного мозку та плечового сплетення. Парези і паралічи Дюшена-Ерба, Дежерін-Клюмпке.	
13.	Тема 3. Хвороби органів дихання у новонароджених. 1. Класифікація хвороб органів дихання у новонароджених. 2. Функції, час та шляхи утворення сурфактанта. 3. Поняття синдрому дихальних розладів (СДР), причини, патогенез, класифікація. 4. Оцінка тяжкості СДР за шкалою Сільвермана-Даунса. 5. Поняття внутрішньоутробні пневмонії. Причини. Патогенез. 6. Клінічні прояви аспіраційного синдрому. 7. Рентгенологічні зміни, характерні для ателектазу легень. 8. Принципи та методи оксигенотерапії. 9. Ускладнення оксигенотерапії. 10. Основні принципи терапії СДР. 11. Провідні синдроми в клініці пневмонії новонароджених. 12. Методи профілактики СДР.	4
14.	Тема 4. Гемолітична та геморагічна хвороба новонароджених. 1. Обмін білірубіну у новонародженого, 2. Особливості жовтяниці, яка вимагає додаткового обстеження 3. Причини жовтяниць, причини тривалої жовтяниці 4. Діагностика жовтяниць. 5. Поняття про гемолітичну хворобу новонароджених (ГХН) 6. Принципи лікування жовтяниць (консервативні, оперативні) 7. Гемолітична хвороба новонароджених (ГХН), причини, патогенез. 8. Клінічні форми ГХН. 9. Принципи лікування ГХН: консервативні, оперативні. Методика операції замінного переливання крові. 10. Геморагічна хвороба новонароджених (ГрХН), причини, патогенез. 11. Клінічні форми ГрХН. 12. Принципи лікування ГрХН. 13. Невідкладна допомога при геморагічному синдромі у новонародженого.	4
Змістовий модуль 5. Перинатальні інфекції.		
15.	Тема 6. Внутрішньоутробні інфекції новонародженого. 1. Визначення поняття внутрішньоутробної інфекції. 2. Знати основні перинатальні чинники ризику розвитку внутрішньоутробних інфекцій з боку матері та новонародженої дитини. 3. Особливості патофізіологічних процесів при внутрішньоутробних інфекціях. 4. Основні шляхи передачі внутрішньоутробних інфекцій. 5. Класифікація внутрішньоутробних інфекцій. 6. Особливості клінічного перебігу у новонароджених при реалізації внутрішньоутробного інфікування. 7. Основні клінічні прояви різних видах внутрішньоутробних інфекцій. 8. Основні діагностичні критерії внутрішньоутробних інфекцій та методи диференціальної діагностики. 9. Особливості схем лікування різних форм внутрішньоутробних інфекцій у новонароджених дітей. 10. Методи профілактики внутрішньоутробних інфекцій.	4
16.	Тема 7. Бактеріальні інфекції новонароджених. Сепсис новонароджених. 1. Гнійно-запальні захворювання шкіри та підшкірної основи у новонароджених (везикулопустульоз, епідемічна пухирчатка, ексофоліативний дерматит Ріттера) 2. Захворювання пупкового канатику, пупкової ранки та пупкових судин: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз різних форм омфаліту (катарального, флегмонозного, некротичного). 3. Сепсис новонароджених: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.	4
17.	Захист навчальної історії хвороби неонатального хворого.*	4
18.	Контроль практичної підготовки з модулю № 2 «Неонатологія»*	2

Модуль 3. Дитячі інфекційні хвороби.

Змістовий модуль 6. Дитячі крапельні інфекції.

19	Тема: Кір, краснуха. Вітряна віспа. Оперізуючий герпес. 1.Етіологія кору, краснухи. 2. Епідеміологія кору, краснухи. 3. Класифікація кору, краснухи. 4. Клініка кору, краснухи. 5. Діагностика кору, краснухи. 6. Лікування кору, краснухи. 7. Профілактика кору, краснухи. 8. Етіологія вітряної віспи, оперізуючого герпесу. 9.Епідеміологія вітряної віспи, оперізуючого герпесу 10-. Класифікація вітряної віспи, оперізуючого герпесу. 11. Клініка вітряної віспи, оперізуючого герпесу. 12. Діагностика вітряної віспи, оперізуючого герпесу. 13. Лікування вітряної віспи, оперізуючого герпесу. 14. Профілактика вітряної віспи, оперізуючого герпесу.	2
20	Тема: Скарлатина. Псевдотуберкульоз. Інфекційний моновірус. 1.Етіологія скарлатини, псевдотуберкульозу. 2. Епідеміологія скарлатини, псевдотуберкульозу. 3. Класифікація скарлатини, псевдотуберкульозу. 4. Клініка скарлатини, псевдотуберкульозу. 5. Діагностика скарлатини, псевдотуберкульозу.. 6. Лікування скарлатини, псевдотуберкульозу.. 7. Профілактика скарлатини, псевдотуберкульозу.. 8. Етіологія інфекційного моновірусу. 9.Епідеміологія інфекційного моновірусу. 10. Класифікація інфекційного моновірусу. 11. Клініка інфекційного моновірусу. 12. Діагностика інфекційного моновірусу 13. Лікування інфекційного моновірусу 14. Профілактика інфекційного моновірусу	2
21	Тема: Дифтерія. 1.Етіологія дифтерії . 2. Епідеміологія дифтерії. 3. Класифікація дифтерії. 4. Діагностика дифтерії. 5. Клініка дифтерії ротоглотки. 6. Клініка дифтерійного крупу. 7. Лікування дифтерії. 8. Введення ПДС. 9. Профілактика дифтерії. 10. Ускладнення дифтерії.	2
22	Тема: Паротитна інфекція. Коклюш. 1.Етіологія паротитної інфекції. 2. Епідеміологія паротитної інфекції. 3. Класифікація паротитної інфекції. 4. Клініка паротитної інфекції. 5. Діагностика паротитної інфекції. 6. Лікування паротитної інфекції. 7. Профілактика паротитної інфекції. 8. Етіологія кашлюка. 9.Епідеміологія кашлюка. 10. Класифікація кашлюка. 11. Клініка кашлюка. 12. Діагностика кашлюка. 13. Лікування кашлюка. 14. Профілактика кашлюка.	2
Змістовий модуль 7. Інфекційні захворювання нервової системи та ГРВІ у дітей.		
23	Тема: Менінгококова інфекція.	2

	1. Етіологія менінгококової інфекції. 2. Епідеміологія менінгококової інфекції. 3. Класифікація менінгококової інфекції. 4. Діагностика менінгококової інфекції. 5. Клініка назофарингіту менінгококової етіології. 6. Клініка менінгіту менінгококової етіології. 7. Клініка менінгококцемії. 8. Правила проведення люмбальної пункції. 9. Оцінка ліквору при менінгококовій інфекції. 11. Лікування менінгококової інфекції на догоспітальному етапі. 12. Лікування менінгококової інфекції на стаціонарному етапі. 13. Профілактика менінгококової інфекції.	
24	Тема: Поліомієліт. Ентеровірусна інфекція. 1. Етіологія поліомієліту. 2. Епідеміологія поліомієліту. 3. Класифікація поліомієліту. 4. Клініка поліомієліту. 5. Діагностика поліомієліту. 6. Лікування поліомієліту. 7. Профілактика поліомієліту. 8. Етіологія ентеровірусної інфекції. 9. Епідеміологія ентеровірусної інфекції. 10. Класифікація ентеровірусної інфекції. 11. Клініка ентеровірусної інфекції. 12. Діагностика ентеровірусної інфекції. 13. Лікування ентеровірусної інфекції. 14. Профілактика ентеровірусної інфекції.	2
25	Тема: Гострі респіраторні вірусні інфекції у дітей. 1. Етіологія ГРВІ. 2. Епідеміологія ГРВІ. 3. Класифікація ГРВІ. 4. Клініка грипу. 5. Клініка парагрипу. 6. Клініка аденовірусної інфекції. 7. Клініка риновірусної інфекції. 8. Клініка RS-інфекції. 9. Діагностика ГРВІ. 10. Лікування грипу. 11. Лікування ГРВІ. 12. Профілактика грипу та ГРВІ.	2
	Змістовий модуль 8. Гострі кишкові інфекції та вірусні гепатити.	
26	Тема: Шигельози. Ешерихіози. Сальмонельози. Кишковий ерсиніоз. Ротавірусна інфекція. 1. Етіологія шигельозу, сальмонельозу, ешерихіозу, кишкового ерсиніозу, ротавірусної інфекції. 2. Епідеміологія шигельозу, сальмонельозу, ешерихіозу, кишкового ерсиніозу, ротавірусної інфекції. 3. Класифікація шигельозу, сальмонельозу, ешерихіозу, кишкового ерсиніозу, ротавірусної інфекції. 4. Клініка шигельозу. 5. Клініка сальмонельозу. 6. Клініка ешерихіозу. 7. Клініка кишкового ерсиніозу. 8. Клініка рота вірусної інфекції. 9. Діагностика шигельозу, сальмонельозу, ешерихіозу, кишкового ерсиніозу, ротавірусної інфекції. 10. Лікування бактеріальних кишкових інфекцій. 11. Лікування вірусних кишкових інфекцій. 12. Профілактика кишкових інфекцій.	2

5. Які виділяють клінічні стадії ВІЛ-інфекції в дітей? 6. Назвіть опортуністичні інфекції в клініці ВІЛ-інфекції. 7. Клінічна класифікація ВІЛ-інфекції в дітей. 8. Які методи лабораторної діагностики ВІЛ-інфекції застосовують для підтвердження ліагнозу? 9. Яка етіотропна терапія ВІЛ-інфекції? Назвіть основні групи препаратів. 10. Профілактика ВІЛ-інфекції. 5. Гельмінтози у дітей: 1. Які виділяють види гельмінтів? 2. Клінічні прояви енеробіозу. 3. Клінічні прояви аскаридозу. 4. Клінічні прояви токсокарозу. 5. Основні методи діагностики гельмінтозів. 6. Антигельмінтні препарати, що застосовують при лікуванні аскаридозу. 7. Антигельмінтні препарати, що застосовують при лікуванні цестодозів. 8. Антигельмінтні препарати, що застосовують при лікуванні трематодозів. 9. Методи профілактики гельмінтозів. Показання до медикаментозної профілактики гельмінтозів	5
Разом	70

Індивідуальні завдання

Модуль 1. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей.

1. Вплив радіації на здоров'я дітей.
2. Патологія гемостазу у дітей.
3. Набуті гемолітичні анемії.
4. Сучасний погляд на гемофілію.
5. Гормональна регуляція росту у дітей.
6. Метаболічний синдром в практиці педіатра.
7. Хоспісна допомога онкогематологічним пацієнтам дитячого віку.
8. ДВЗ-синдром в педіатрії.
9. Хронічні ускладнення цукрового діабету у дітей.
10. Сучасний погляд на проблему патології зросту у дітей.
11. Навантажувальні проби в дитячій ендокринології.

Модуль 2. Неонатологія.

1. Вплив шкідливих чинників на розвиток плода.
2. Організація середовища і догляду за новонародженою дитиною.
3. Особливості фізичного і психомоторного розвитку недоношених дітей.
4. Вплив харчування вагітної жінки на організм майбутньої дитини.
5. Вплив на організм майбутньої дитини лікарських засобів, які приймає вагітна жінка.
6. Вплив захворювань матері та шкідливих звичок на організм майбутньої дитини.
7. Принципи парантерального харчування в неонатології.
8. Біль в неонатології.
9. Лікувальна гіпотермія в неонатології.
10. Затримка росту новонароджених.
11. Нейропротекція в неонатології.
12. Етичні питання глибоко недоношених новонароджених.

Модуль 3. Дитячі інфекційні хвороби.

1. Дитячі інфекційні хвороби з тератогенними властивостями та їх профілактика.
2. Роль батьків у вихованні у дітей санітарно-гігієнічних навичок, як профілактика дитячих інфекційних хвороб.
3. Рекомендовані щеплення у дітей проти повітряно-крапельних інфекцій.
4. Рекомендовані щеплення у дітей проти кишкових інфекцій.
5. Клініка, діагностика та профілактика COVID-19 у дітей.
6. Клініка та профілактика мавпячої віспи.
7. Підбір сучасної літератури з лікування бактеріальних кишкових інфекцій.
8. Підбір сучасної літератури з лікування вірусних кишкових інфекцій.
10. Підбір сучасної літератури з лікування герпетичних інфекцій.
11. Підбір сучасної літератури з лікування вірусних гепатитів.
12. Підбір сучасної літератури з лікування ГРВІ та грипу.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю, екзамену

Модуль 1. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей

1. Визначення поняття анемії. Класифікація анемій у дітей.
2. Залізодефіцитні анемії у дітей. Причини виникнення, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування та профілактика.
3. Гемобластозу у дітей. Причини виникнення. Класифікація лейкозів. Клінічні варіанти перебігу, діагностика та диференціальна діагностика гострої лімфобластної лейкемії у дітей.
4. Програми лікування лейкемій у дітей. Цитостатики. Класифікація лікувальних засобів, що застосовуються як цитостатики. Показання до їх застосування. Ускладнення цитостатичної терапії.
5. Лімфогрануломатоз у дітей. Етіологія, стадії захворювання, клінічні прояви, характеристика уражених лімфатичних вузлів, ознаки інтоксикації, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
6. Поняття про геморагічні діатези. Класифікація.
7. Гемофілія А та В. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Прогноз у дітей.
8. Замісна терапія при наданні невідкладної допомоги хворим на гемофілію. Антигемофільні препарати дози та схеми їх застосування.
9. Геморагічний васкуліт у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні форми, діагностика диференціальна діагностика, лікування, прогноз.
10. Тромбоцитопенічна пурпура у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, прогноз. Невідкладна допомога при кровотечах.
11. Цукровий діабет у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, принципи лікування, критерії компенсації цукрового діабету у дітей.
12. Режим інсулінотерапії цукрового діабету у дітей. Препарати інсуліну. Особливості дієти при цукровому діабеті у дітей.
13. Гіперглікемічна кетоацидотична кома у дітей. Причини, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
14. Гіпоглікемічна кома у дітей. Причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
15. Порушення росту у дітей. Гіпофізарний нанізм. Причини, клініка, диференціальний діагноз. Лікування та прогноз.
16. Ожиріння у дітей. Причини, клінічні форми. Принципи комплексного лікування різних клінічних форм ожиріння у дітей. Профілактика.
17. Автоімунний тиреоїдит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, прогноз.
18. Дифузний токсичний зоб у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальний діагноз. Лікування. Прогноз.
19. Гіпотиреоз у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, рання діагностика. Лікування, прогноз.
20. Клініка та діагностика адено-генітального синдрому у дітей. Лікування. Невідкладна допомога при сільвтрачаючій формі адено-генітального синдрому.
21. Порушення статевого розвитку у хлопчиків і дівчаток. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Диференціальна діагностика варіантів інтерсексуалізму. Методи дослідження. Принципи лікування.

Модуль 2. Неонатологія

1. Передчасно народжена дитина. Причини передчасних пологів та народження дитини з малою масою.
2. Оцінка морфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених новонароджених дітей (за шкалою Баллард).
3. Особливості терморегуляції недоношених дітей, методи профілактики гіпотермії.
4. Етапи виходжування недоношених дітей. Принципи транспортування. Критерії виписки зі стаціонару.
5. Принципи вигодовування недоношених новонароджених. Вибір засобу годування в залежності від гестаційного віку та стану дитини. Принципи парентерального харчування. Поняття про мінімальне трофічне харчування. Рекомендовані об'єми ентерального харчування.
6. Етіологічні фактори, клінічні та лабораторні критерії діагнозу «асфіксії новонародженого». Сучасні уявлення про патогенез асфіксії. Компенсаторні механізми організму плода у відповідь на гіпоксію.
7. Алгоритм надання невідкладної допомоги дитині у стані асфіксії при народженні в залежності від наявності або відсутності ознак меконіальної аспірації.
8. Визначення терміну «пологова травма» та чинники її розвитку. Пологові травми м'яких тканин. Адипонекроз. Пошкодження грудинно-ключично-соскоподібного м'язу. Диференціальний діагноз пологової пухлини та кефалогематоми.

9. Пологова травма спинного мозку та плечового сплетення. Парези і паралічі Дюшена-Ерба, Дежерін-Клюмпке.
10. Поняття про сурфактантну систему легень. Чинники розвитку СДР у новонароджених. Механізм розвитку гіалінових мембран. Методи антенатальної профілактики.
11. Оцінка ступеня тяжкості дихальної недостатності при синдромі дихальних розладів за допомогою шкали Сільвермана.
12. Методи антенатального прогнозування та постнатальної діагностики СДР. Принципи лікування СДР у новонароджених. Респіраторна підтримка. Сурфактантзамісна терапія.
13. Особливості перебігу пневмоній у новонароджених в залежності від шляху інфікування та етіології. Принципи діагностики та лікування пневмоній у новонароджених. Особливості етіотропної терапії.
14. Еритроцитарні антигенні системи крові людини. Етіологія, патогенез, класифікація ГХН. Клінічно-лабораторні критерії анемічної, жовтяничної та набрякової форм ГХН.
15. Критерії ступеню важкості ГХН. Стадії перебігу білірубінової енцефалопатії.
16. Методи антенатальної діагностики та профілактики гемолітичної хвороби плода.
17. Показання до проведення обмінного переливання крові. Техніка операції та її можливі ускладнення.
18. Методи консервативної терапії ГХН. Механізм дії фототерапії.
19. Особливості системи гемостазу у новонароджених. Чинники розвитку геморагічної хвороби. Клінічні особливості ранньої, класичної та пізньої форм геморагічної хвороби.
20. Диференційна діагностика геморагічної хвороби та синдрому заковтнутої крові. Невідкладна допомога при шлунково-кишкової кровотечі. Лікування та профілактика геморагічної хвороби.
21. Визначення терміну TORCH-інфекції. Фактори ризику розвитку ВУІ.
22. Характер ураженні при ВУІ в залежності від терміну та шляху інфікування плода. Методи ранньої діагностики та профілактики ВУІ.
23. Клінічні прояви ВУІ в залежності від етіології (вроджений токсоплазмоз, краснуха, неонатальна герпетична та цитомегаловірусна інфекція).
24. Принципи лікування ВУІ. Етіотропна та імунотерапія.
25. Омфаліт. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Діагностика. Профілактика та лікування.
26. Везикулопустульоз, пухирчатка новонародженого, ексfolіативний дерматит Ріттера. Етіологія, клініка, лікування. Профілактика.
27. Визначення терміну «неонатальний сепсис». Чинники розвитку. Класифікація та етіологія неонатального сепсису.
28. Клінічно-лабораторні критерії неонатального сепсису. Принципи лікування та профілактики неонатального сепсису.

Модуль 3. Дитячі інфекційні хвороби.

1. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика вродженої вітряної віспи.
2. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика набутої вітряної віспи.
3. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика кору.
4. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика вродженої краснухи.
5. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика набутої краснухи.
6. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика скарлатини.
7. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика оперізувального герпесу.
8. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика звичайного герпесу.
9. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика дифтерії ротоглотки.
10. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика дифтерії гортані.
11. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика менінгококового менінгіту.
12. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика менінгококового назофарингіту.
13. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика менінгококцемії.
14. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика змішаних генералізованих форм менінгококової інфекції.
15. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика інфекційного мононуклеозу.

16. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика шигельозу.
17. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика сальмонельозу.
18. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика рота вірусної інфекції.
19. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика ешерихіозу.
20. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика вірусного гепатиту А.
21. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика вірусного гепатиту В.
22. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика коклюшу у дітей до року.
23. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика коклюшу у дітей старшого віку.
24. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика залозистої форми паротитної інфекції.
25. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика змішаної форми паротитної інфекції.
26. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика паротитної інфекції з ураженням нервової системи.
27. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика псевдотуберкульозу.
28. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика грипу.
29. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика парагрипу.
30. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика аденовірусної інфекції.
31. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика РС-інфекції.
32. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика риновірусної інфекції.
33. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика реовірусної інфекції.
34. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика ентеровірусної інфекції.
35. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика паралітичних форм поліомієліту.
36. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика непаралітичних форм поліомієліту.
37. Етіологія, епідеміологія, класифікація, діагностика, лікування та профілактика локалізованих форм поліомієліту.

Імунопрофілактика дитячих інфекційних хвороб

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю, екзамену

Модуль 1. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей

1. Клінічне обстеження (анамнез хвороби, огляд, пальпація, перкусія, аускультация) дітей із захворюваннями кровотворної системи.
2. Оцінка загального аналізу крові у дітей різного віку в нормі та патології.
3. Невідкладана терапія при геморагічному синдромі у дітей.
4. Розрахунок ферротерапії для дітей різного віку.
5. Оцінка показників гемостазу у дітей.
6. Оцінка мієлограми.
7. Методика стерильної пункції.
8. Методика люмбальної пункції.
9. Методи дослідження судинної резистентності.
10. Знання техніки запису електрокардіограми та алгоритм її розшифровки.
11. Клінічне обстеження ендокринного хворого з оцінкою фізичного і статевого розвитку дитини, визначенням надлишку маси тіла, синдрому затримки і прискорення зростання за сигмальними відхиленнями і центильними таблицями.
12. Визначення кісткового віку дитини.
13. Проведення експрес-діагностики цукрового діабету у дітей.
14. Розрахунок дієтотерапії при цукровому діабеті у дітей.
15. Розрахунок інсулінотерапії хворому на цукровий діабет.
16. Надання першої лікарської допомоги при надзвичайних станах при патології ендокринної системи (коми при цукровому діабеті, тиреотоксична і адисонічна криза).

Модуль 2. Неонатологія

1. Провести об'єктивне обстеження здорової та хворої новонародженої дитини.

2. Визначити гестаційний вік недоношеної дитини за таблицями Дубович, Баларда.
3. Провести первинний туалет новонародженого. Перев'язка та обробка пуповини і догляд за пуповинним залишком і пупковою ранкою.
4. Вміти організувати правильне вигодовування доношених і недоношених новонароджених дітей.
5. Виходжування недоношених та травмованих дітей.
6. Транспортування новонароджених дітей.
7. Оцінка тяжкості асфіксії за шкалою Апгар.
8. Провести первинну реанімацію новонароджених.
9. Техніка проведення замінного переливання крові
10. Оцінити ступінь дихальної недостатності і призначити кисневу терапію в залежності від ступеня тяжкості.
11. Догляд за шкірою і пупком новонародженого при їх захворюванні.
12. Вміти оцінити дані лабораторних та інструментальних досліджень при різних захворюваннях новонародженого.
13. Провести і оцінити тест Апта.

Модуль 3. Дитячі інфекційні хвороби.

1. Проведення люмбальної пункції.
2. Проведення проби перед введенням ПДС.

Методи навчання

- вербальні (*лекції* охоплюють основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни, розкривають основні проблемні питання відповідних розділів педіатрії, *практичні заняття* передбачають детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни з викладачем і формування вмінь та навичок їх практичного застосування; *консультації* (індивідуальні або групові) проводяться з метою допомоги студентам розібратись та роз'яснити складні для самостійного оволодіння питання, вирішити складні проблеми, які виникли при самостійному опрацюванні навчального матеріалу при підготовці до практичного заняття, підсумкового модульного контролю чи семестрової підсумкової атестації);
- наочні (демонстрація виконання маніпуляцій, виписки тематичних хворих, результати лабораторних та інструментальних методів обстеження, фотоматеріали);
- практичні (практичні заняття, практика);
- аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод);
- імітаційні завдання;
- презентації;
- ділові ігри.

Форми та методи оцінювання

Підсумковий модульний контроль, екзамен.

Система поточного та підсумкового контролю

Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності студентів включають поточний та підсумковий контроль знань, умінь і навичок студентів. Підсумковий контроль включає підсумковий модульний контроль та семестрову підсумкову атестацію.

Контрольні заходи базуються на принципах: відповідності стандартам вищої освіти; використання стандартизованої та уніфікованої системи діагностики, спрямованої на застосування знань; визначеності критеріїв оцінювання; об'єктивності та прозорості технології контролю. Підсумкове оцінювання результатів навчання здійснюється за єдиною 200-бальною шкалою. Оцінка здобувача освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних і загальних компетентностей до запланованих результатів навчання (у відсотках). При цьому використовуються стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти (таблиця 1).

Таблиця 1. Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування,

		та усіх видів контролю.
4 (добре)	В	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	С	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	Д	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	Е	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Оцінювання поточної навчальної діяльності проводиться під час практичних занять. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічним працівником та здобувачем вищої освіти у процесі навчання і формування навчальної мотивації здобувачів вищої освіти. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічним працівником – для коригування технологій, методів і засобів навчання, так і здобувачами вищої освіти – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, вирішення ситуаційних завдань, оцінки виконання маніпуляцій, письмового контролю, письмового тестування на практичних заняттях.

Проведення підсумкового модульного контролю

Підсумковий модульний контроль (ПМК) здійснюється по завершенню вивчення програмного матеріалу модуля з дисципліни і проводиться на останньому занятті модуля. Складання та перескладання підсумкового модульного контролю проводиться у відповідності до «Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті»

До ПМК допускають здобувачів вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище), не мають невідпрацьованих пропусків лекційних та практичних занять, засвоїли теми винесені для самостійної роботи в межах модуля. При вивченні модуля 2 «Неонатологі» обов'язковим є захист історії хвороби. ПМК приймають науково-педагогічні працівники визначені завідувачем кафедри. Результат ПМК оцінюється у балах і в традиційну 4-бальну оцінку не конвертується. Максимальна кількість балів ПМК складає 80 балів. Мінімальна кількість балів ПМК, при якій контроль вважається складеним складає 50 балів. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів (з них до 120 балів за поточну успішність).

Питання (завдання, ситуаційні задачі), які виносяться на ПМК, охоплюють найбільш значущі розділи робочої навчальної програми, які в достатній мірі висвітлені в літературних джерелах, рекомендованих як основні (базові) при вивченні дисципліни «Педіатрія з неонатологією та дитячими інфекційними хворобами». З питань формуються екзаменаційні білети на ПМК, які затверджуються на засіданні кафедри. Складання ПМК проводиться в письмовій формі.

Білет до ПМК з модуля 1 має таку структуру:

Перше завдання: 5 тестів, які контролюють теоретичні знання по всіх темах модуля і мають одну правильну відповідь (правильна відповідь на кожний тест оцінюється в 1 бал $5 \cdot 1 = 5$ балів); 5 тестів, які

передбачають 3 правильні відповіді, контролюють теоретичні знання (клінічні прояви диференціально-діагностичні ознаки, принципи лікування основних нозологій, які вивчалися $5 \cdot 3 = 15$ балів); 15 тестів з бази ліцензійного іспиту «Крок-2. Загальна лікарська підготовка» мають одну правильну відповідь. Правильна відповідь на кожний тест оцінюється в 2 бали ($15 \cdot 2 = 30$ балів).

Друге завдання: 2 ситуаційні задачі, кожна з яких має два питання. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється в 1-5 балів, тобто, за кожну задачу студент може отримати по 10 балів.

Третє завдання 2 загальних аналізи крові. Правильна інтерпретація кожного з яких оцінюється в 1-5 балів ($2 \cdot 5 = 10$ балів).

ПМК з Модулю 2 виставляється за результатами екзамену.

Білет до ПМК з модуля 3 «Дитячі інфекційні хвороби» має таку структуру:

2 ситуаційні задачі, кожна з яких має три питання. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється в 10 балів, тобто, за кожну задачу здобувач вищої освіти може отримати по 30 балів ($10 \times 3 = 30$ балів за задачу, тобто 2 задачі – 60 балів).

Практична навичка. Здобувач вищої освіти повинен описати алгоритм виконання маніпуляції чи дати вичерпну інтерпретацію результатів інструментальних чи лабораторних досліджень. Оцінюється 0-20 балів.

За умов порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності (п.2.2.5. Правил внутрішнього розпорядку) результати оцінювання, отримані під час складання ПМК здобувачу освіти за відповідь виставляється оцінка «незадовільно».

Здобувачі вищої освіти які під час вивчення модуля, з якого проводиться підсумковий контроль, мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до *таблиці 2*, при цьому присутність здобувача освіти на ПМК є обов'язковою. У разі незгоди з оцінкою, зазначена категорія здобувачів вищої освіти складає ПМК за загальними правилами.

Отримані бали за модуль науково-педагогічний працівник виставляє у «Відомість підсумкового модульного контролю» (та індивідуальний навчальний план студента).

Інформація про здобувачів освіти, яким не зарахований ПМК, з точним зазначенням причини незарахування також вноситься до «Відомості підсумкового модульного контролю» та індивідуальні навчальні плани студентів. Причини незарахування можуть бути наступні:

а) здобувач вищої освіти має невідпрацьовані пропуски занять і (або) лекцій, виробничої практики. Позначка «н/в» (не виконав) у колонці «бали за ПМК»;

б) здобувач вищої освіти відвідав усі заняття (практичні, семінарські, лекційні), але не набрав мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допускається до ПМК. Позначка «н/д» (не допущений) у колонці «бали за ПМК»;

в) здобувач вищої освіти відвідав усі заняття, та набрав кількість балів за поточну навчальну діяльність і був допущений до складання ПМК, але не з'явився на ПМК. Позначка «н/з» (не з'явився) у колонці «бали за ПМК».

Здобувач вищої освіти має право на складання та два перескладання ПМК

Дозвіл на перескладання ПМК видається деканом у вигляді «Персональної відомості перескладання підсумкового контролю», який здобувач освіти отримує в деканаті під особистий підпис за пред'явленням індивідуального навчального плану та (за необхідністю) інформації з кафедри про ліквідацію заборгованості (відсутність «нб», середній бал успішності 3,0 і більше). При організованому перескладанні ПМК групою здобувачів вищої освіти використовується загальна відомість.

Персональна відомість перескладання підсумкового модульного контролю (загальна відомість) заповнюється завідувачем кафедри або уповноваженою ним особою у двох примірниках, один з яких залишається на кафедрі, другий у день заповнення повертається в деканат завідувачем навчальної частини кафедри (відповідальним викладачем).

Здобувач вищої освіти має право на перескладання ПМК, до закінчення вивчення відповідної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти не склав ПМК, з Модуля 1. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей, він не може бути допущеним до складання семестрового контролю з відповідної дисципліни.

Нескладений ПМК з однієї дисципліни не є підставою для недопуску здобувача вищої освіти до складання підсумкового семестрового контролю з іншої дисципліни, за виключенням допуску до підсумкової атестації.

У разі, якщо здобувач вищої освіти не пересклав хоча б один підсумковий модульний контроль до початку нового семестру, він одержує за дисципліну традиційну оцінку «2» і оцінку ECTS «F», що є підставою для відрахування.

За дозволом ректора чи першого проректора академії окремим здобувачам вищої освіти може бути індивідуально визначений додатковий термін складання (перескладання) підсумкових модульних контролів.

Проведення екзамену

Перелік екзаменів на кожний навчальний рік затверджується наказом ректора до початку нового навчального року.

Екзамени здобувачі складають у період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом.

Екзаменаційна сесія – це складова навчального семестру, період підведення підсумків навчання здобувачів вищої освіти впродовж семестру. Тривалість та терміни її проведення визначаються робочим навчальним планом і графіком навчального процесу на відповідний навчальний рік.

Екзамени проводяться за окремим розкладом, який затверджує перший проректор з науково-педагогічної роботи. Розклад екзаменів доводиться до відома науково-педагогічних працівників кафедр і здобувачів вищої освіти не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційної сесії.

Час самопідготовки здобувачів вищої освіти до екзамену становить не менше 2 днів. Перед кожним екзаменом кафедра обов'язково організовує проведення консультацій. Графік передекзаменаційних консультацій, час і місце проведення екзамену кафедра доводить до відома здобувачів вищої освіти не пізніше, ніж за 2 тижні до початку екзаменаційної сесії.

Час і місце проведення екзамену дозволяється змінювати тільки за погодженням з першим проректором з науково-педагогічної роботи.

Ректор (перший проректор з науково-педагогічної роботи), за поданням декана факультету, можуть встановлюватись індивідуальні терміни складання екзаменів здобувачам освіти, у зв'язку з поважними причинами (хвороба, сімейні обставини, відрядження тощо), що підтверджені документально.

До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які не мають невідпрацьованих пропущених аудиторних занять, набрали мінімальну кількість балів не меншу за 72 (що відповідає середньому балу 3,0 за поточну успішність), склали ПМК з Модулю 1, виконали всі вимоги з навчальної дисципліни, які передбачені робочою навчальною програмою з дисципліни (захист історії хвороби, контроль практичної підготовки в Модулі 2, виконали фінансові зобов'язання згідно укладених угод (на навчання, проживання в гуртожитку та ін.), про що отримали відмітку в індивідуальному навчальному плані про допуск до сесії у декана (заступника декана) факультету.

На допуск до екзамену не впливає академічна заборгованість з інших дисциплін.

Екзамени приймаються комісійно, у відповідності до «Положення про екзаменаційну комісію». Складання екзаменів проводиться відкрито і гласно. Оцінки, одержані під час екзамену особами, що атестуються, виставляються до «Відомості підсумкового семестрового контролю» та до індивідуальних планів студентів.

Екзамен проводиться в один день у два етапи: тестування та теоретична складова. На першому етапі в день екзамену здобувачі вищої освіти проходять тестування за 20 питаннями (час на виконання – 20 хвилин) з академічної бази КТІ-2 для педіатрії. Кожна вірна відповідь за тестове завдання при складанні комп'ютерного контролю зараховується як 1 бал (максимально в сумі за перший етап, відповідно 20 балів). Результат складання здобувачем вищої освіти комп'ютерного контролю не є підставою для недопуску його до складання теоретичної частини іспиту.

Білет до екзамену має таку структуру: 3 теоретичні питання (відповідно до розділів педіатрії, які вивчалися протягом навчального року: дитяча гематологія, дитяча ендокринологія, неонатологія) та 2 гемограми дітей різного віку.

Питання охоплюють найбільш значущі розділи робочої навчальної програми, які в достатній мірі висвітлені в літературних джерелах, рекомендованих як основні (базові) при вивченні дисципліни. Екзаменаційні білети затверджуються на раді медичного факультету № 2, якому підпорядкована кафедра, підписуються деканом. Кожне питання екзаменаційного білету оцінюється в межах 0-20 балів, оцінка гемограми – 0-10 балів.

За підсумком складання тестового контролю та теоретичної частини іспиту здобувачу освіти виставляється сумарна оцінка від 0 до 80 балів, конвертація балів у традиційну оцінку не проводиться. За умов порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності (п.2.2.5. Правил внутрішнього розпорядку) під час складання іспиту, отримані результати анулюються, студенту за відповідь виставляється оцінка “незадовільно» (0 балів).

У разі незгоди здобувача вищої освіти з оцінкою, отриманою за екзамен, здобувач вищої освіти має право подати апеляцію (у відповідності до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти»).

Здобувачі вищої освіти, які під час вивчення навчальної дисципліни, з якої проводиться екзамен, мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання екзамену і автоматично (за

згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до *таблиці 2*, при цьому присутність здобувача освіти на екзамені є обов'язковою. У разі незгоди з оцінкою, зазначена категорія здобувачів вищої освіти складає екзамен за загальними правилами.

Здобувач вищої освіти має право на перескладання екзамену не більше 2-х разів і виключно в період екзаменаційної сесії. Дозвіл на перескладання екзамену видається деканом, директором інституту (або його заступником) у вигляді «Персональної відомості перескладання підсумкового контролю», який здобувач освіти отримує в деканаті під особистий підпис за пред'явленням індивідуального навчального плану. При організованому перескладанні екзамену групою здобувачів вищої освіти використовується загальна відомість.

Результат перескладання екзамену засвідчується підписами всіх членів комісії у заліково-екзаменаційній відомості.

Методи контролю

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- самооцінка.

Види контролю:

- попередній;
- поточний;
- підсумковий модульний контроль;
- підсумкова семестрова атестація.

Методичне забезпечення

1. Силабус
2. Списки рекомендованої літератури.
3. Відеофільми.
4. Мультимедійні презентації лекцій
5. Матеріали для контролю знань, умінь і навичок студентів:
 - тести різних рівнів складності
 - тести з банку ліцензійних іспитів «Крок 2»
 - ситуаційні задачі
 - комп'ютерна контролююча програма (Модуль 4)
6. Методичні матеріали, представлені на сторінці кафедр на сайті ПДМУ.

Рекомендована література

Базова (наявна в бібліотеці ПДМУ)

1. Неонатологія. Навчальний підручник у 3 томах. Знаменська Т.К., Антіпкін Ю.Г., Аряєв М.Л., Похилько В.І., Чернявська Ю.І. (всього 42 особи)– Львів: Видавець Марченко Т. В., 2020. Т. 1. – 408 с.; Т. 2. – 456 с.; Т. 3. – 380 с.
2. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англійського видання: у 2 томах / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман. – Київ, ВСВ «Медицина», 2019. – Т.1. – 377 с.- Т.2. – 425 с.
3. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації/ За ред. проф. О. В. Тяжкої /Видання 5-тє. - Вінниця: Нова Книга, 2018. - 1152 с
4. Інфекційні хвороби у дітей / Під ред. С. О. Крамарьова та О. Б. Надраги. – М.: Медицина, 2016. – 392 с.
5. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації/ За ред. проф. О. В. Тяжкої /Видання 5-тє. - Вінниця: Нова Книга, 2018. - 1152 с.

Додаткова:

1. Алгоритми виконання маніпуляцій в неонатології. Навчальний посібник. Похилько В.І., Цвіренко С.М., Чернявська Ю.І. – ТОВ Видавництво «Миргород», 2019. – 107 с.
2. Патологія ендокринної системи у дітей. Навчальний посібник. Похилько В.І., Траверсе Г.М., Цвіренко С.М. – Полтава, 2016. – 172 с.
3. Дитячі інфекційні хвороби. Збірник тестових завдань. –Ільченко В.І., Сизова Л. М., Пікуль К.В. – Навчально-методичний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації та лікарів-інтернів. – Полтава : 2018. – 121 с.

Інформаційні ресурси

<https://www.umsa.edu.ua/fakultets/med-two/kafedry/pediatrici/resources/propedevtika-pediatrici--navchalni-materiali-dlya-studentiv-iii-kursu-kafedra-pediatrici-no1>

Накази МОЗ <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0762282-20#Text>

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2495282-21#Text>